

Burgerparticipatie samen met infiltratie

Herwaardering Sint-Amandsbeek

De stad Roeselare kreeg in het verleden al meermaals te maken met wateroverlast. De stad is dan ook ontstaan nabij een waterrijk gebied en tot op vandaag stromen veel waterlopen door of langs de stad. Om de wateroverlast aan te pakken, zet Roeselare sterk in op waterbeheersing op een duurzame manier. Voor de omgeving rond de Sint-Amandsbeek werkten Aquafin en studie bureau Cnockaert een ontwerp uit dat verder gaat dan waterbeheersing en voluit kiest voor een groenblauwe invulling.

De oude visie bestond er in om bestaande waterlopen in te buizen en om te vormen tot grote riolen. Vandaag stappen we van die oude visie af en trachten we uit deze grote moerriolen groenblauwe RWA-assen te creëren. De Sint-Amandsbeek in Roeselare wordt zo ontworpen. Momenteel zit het project in de voorontwerpfase. Na uitvoering van het project, zal dit een belangrijke RWA-as vormen waar het hemelwater van veel zijstraten, nu nog met gemengde riolen, kan op aansluiten.

Het hemelwater van de projectzone zelf watert maximaal af richting de infiltratiezones. Dat zijn onder meer infiltratiestroken, groene zones, wadi's, infiltratiekommen... Per straat werd bekeken wat haalbaar is. Een wandelpad slingert doorheen dit groenblauwe netwerk en het is ook mogelijk om er eenvoudige speeltuigen in te verwerken.

Groen en water verbinden wijken

Het project is gelegen in de Godelievewijk. Deze wijk wordt gekenmerkt door zeer brede straten en weinig verbonden groen. Met de steun van de Vlaamse Milieumaatschappij gingen Aquafin en het studie bureau Cnockaert al van in de haalbaarheidsfase voluit voor een bovenbouw met maximale bovengrondse infiltratie van hemelwater. De rijweg wordt versmald en heringericht zodat er ruimte vrij komt voor open infiltratiestroken en wadi's. Het hemelwater dat terecht komt op straat watert integraal af naar deze groenzones. Ook de woningen zullen zo optimaal mogelijk afgekoppeld worden naar de infiltratievoorzieningen. Eigenaars van woningen worden tevens aangemoedigd door de afkoppelingsdeskundigen om zoveel mogelijk hemelwater te laten infiltreren op eigen terrein.

De nieuwe groenzones worden waar mogelijk verbonden met bestaande groenzones, waardoor er een groenblauw netwerk ontstaat doorheen de wijk én de aangrenzende wijken. Het versterkt de

samenhang van de wijk en bovendien zal water hier in de toekomst voor een meerwaarde zorgen in plaats van voor overlast.

Multidisciplinair team & Burgerparticipatie

Bij het ontwerp van de vernieuwde Godelievewijk is duidelijk gestart vanuit de opportuniteiten en niet vanuit een probleem. Een belangrijke meerwaarde is de samenwerking met een multidisciplinair team. Dit team bestaat uit urbanisten, landschapsarchitecten en ingenieurs. Natuurlijk hebben de bewoners ook een sleutelrol in het hele proces. Dergelijke projecten krijgen veel meer waarde indien ze ondersteund worden door de burgers. Zij zullen de nodige feedback geven en daarin zullen zowel positieve als negatieve punten naar boven komen. Dat mag, zo lang je als stad of gemeente maar zorgt voor een positieve sfeer tijdens de infosessie of brainstorm. Meer groen wordt bijvoorbeeld nog vaak gezien als meer onderhoud. Terwijl onkruid en gras net de biodiversiteit bevorderen. Perfect maaien en wieden is dus niet nodig!

Uiteindelijk zullen de bewoners, die uitkijken naar het creatieve ontwerp, de vruchten plukken van het klimaatbestendige ontwerp. Het zal hen niet alleen beschermen tegen natte voeten, het maakt hun buurt ook veel gezelliger en fijner om in te wonen.

Innovatie

De innovatie zit hem in de combinatie van de twee verschillende hoofdcomponenten, namelijk een aangename beleving creëren voor én met de bewoners plus een klimaatrobuust project ontwerpen door middel van verschillende infiltratiemaatregelen, aangepast per straat.

Open infiltratiestroken komen meermaals terug in het ontwerp van verschillende straten. Dit is een systeem van in beton gevatte bakken zonder bodem, die in open verbinding staan met de ondergrond en opgevuld zijn met grind, aarde en planten. Via bovengrondse goten wordt het regenwater van straten naar deze infiltratiestroken geleid. De infiltratiestroken bufferen het regenwater en geven het vertraagd af aan de ondergrond. Door het aanwezige grind en de beplanting wordt het water enigszins gezuiverd voordat het infiltreert. De doorlaatbaarheid van de bodem en de hoeveelheid neerslag is van belang. De oppervlakte van de infiltratiestrook moet 10% tot 20% van de aangesloten verharde oppervlakte bedragen. De doorlaatbaarheid van de bodem wordt behouden door doorworteling van planten en de activiteit van bodemdieren.

Tijdens de voorstelling van het project aan de buurtbewoners is er veel ruimte voor inspraak. Wat verlangen zij van hun buurt? Waar zijn de ideale locaties om infiltratiemaatregelen te combineren met speelzones? Waar is er ruimte voor infiltratiestroken? Waar zijn er parkeervakken nodig en waar zijn er nu te veel? De buurtbewoners vormen met andere woorden een heel belangrijke partij en zijn het belangrijkste aanspreekpunt en infopunt met betrekking tot de wijk. Tot nu toe wordt er in projecten relatief weinig geluisterd naar de wensen van burgers, maar dit project is een van de eerste stappen in een betere richting.